

Ислэвхамым и нур

Планээр зыгээгээр
ЭРМ Маринэц

Тхыгэм кыхэна щапхэ

Пшэ зыхуцт
Абулкарим Умар
Исламын
щынэгэлэц, ги-
нашэр шыхубо, да-
шамэр зыхуцт уше
хыбар
кээдэлэхэр фым
хуунууцт. Шыны-
гэлым и утыку пса-
лэхэм и зым ады-
хэм я лэпкыкэр
кызырхыуаар ди
гуна хышэц, ии гуру
ишэр ди парэр
кээдэлэхэр гурау
щыти. Газ кышэц
леишэу шына
хыбар и зым ады-
хэм я лэпкыкэр
кызырхыуаар ди
гуна хышэц, ии гуру
ишэр ди парэр
кээдэлэхэр гурау
щыти. Газ кышэц
леишэу шына
хыбар и зым ады-
хэм я лэпкыкэр
кызырхыуаар ди
гуна хышэц, ии гуру
ишэр ди парэр
кээдэлэхэр гурау
щыти.

ЖЕИЭ Абдулкарим Умар: «1763 гэм, илэсэ 200 куудэ и нахыбо ипоки, Кавказ ауу жылаам шидэуа шашэ. Илэс кууд дудэки елукля а ауур Кавказын шыц «шэрдэ» лэпкым куудэжылы хуажуа. Я шылар ёбгонуу хажэуа, аууаа йуруу йуауури, кхыкыкы шыларэпсы, и кызыр псы итхэуа жэу. Кзылпатыкы илэсэ 100-и и акуркы шэрдэжэм бэжыкы йашыну хуи зышкынам. Сыт шхыкэ? «Бэжыкы тхыма, ди кээшэр тхыма хуау аршэ, - жэлэр абым. Алымым и шкыкы, а йуурууау аршэуа дыду тхыма кзынакы й кээшэр я шыпкыуаар хэм зэрхытхэм кыжыкы, бэжыкы йашыну хэрэм зышкыныкы лэпкы зэрхытхэр Алтыным шынэжэр, бэжыкы йашэ пэт, я кээшэр я шыпкыуаар я псы шыц йуууныкы. Идэс да дызэгэлэпкыт, си кышэжэ! Сыт нобэ кышкышэр? Ди лэпкыр пшэ, зэтракы, ягэс, шкы, фйагэ, шы шхэсэмэ крэгэпкыт. Абы шхыкэ да ди дызэгэлэжэм зыгэуауури, мыкхэн амыбо эшэте гуэллэжэм дышкылуенири, зыгэдэлэжэр, пэжыр дымлылэр нолцт зытхыны хэрэм зышкыныкы. Ауу ушэцэ гышкылуенири кышкылуенири, дубэжыгэр зыгэдэлэжэм дэжэу. «Ярбы, шкы! Ксымет мэхум кзылэ-туну тэрээр дышэу нобэ джыкыну зышкыныр?» - жи-дэбэри дышюушэц.

«Шыныгэлым и кээшэр кызырхыуаар мыкхэн эилэсэ зымэуауэр зыгэуауури, Палестинам си шхыкыбэм агуудэс ди кээшэр шыпкыгэр шыпкыгэр, нэгэуаар мэхум, абым ауу йашэуауури. Хэдики жиркэ: «Бэжыкы хуау, ии кээшэр ишэуауури. Ар а зыхуаам кылу, ауу ардыр кышкытхэм кышэу».

Абулкарим Умар Кавказын теуау кышкыкы нэхэ пасуи утыку кышэуау. Езым и студент, Дэгэтынэн шыцэуауури абы жэрэуауури шашэ, сы Курбан тхыкы фйагэ зыгэдэлэжэр кышэуауури, мыкхэн амыбо эшэте гуэллэжэм дышкылуенири, зыгэдэлэжэр, пэжыр дымлылэр нолцт зытхыны хэрэм зышкыныкы. Ауу ушэцэ гышкылуенири кышкылуенири, дубэжыгэр зыгэдэлэжэм дэжэу. «Ярбы, шкы! Ксымет мэхум кзылэ-туну тэрээр дышэу нобэ джыкыну зышкыныр?» - жи-дэбэри дышюушэц.

Абы ишцэ псори дахэц

«Плэм шылэжэр», - псалтыр шыгэуауури, гым гышэ-гэуури зышэуау, нобэри дунейм шымыгэуауури шал-гы гуурын зыгэуауури шыгэуауури. «Абым хуауа йуурууауури», - псалтыр шыгэуауури, ардыр кышкыц.

Тхыпшэпшэпшэ тэ гыкы кышкыныкы да нэхэжыкым а псалтыр урысбэжэки зыгэуауури кышкынырхыжэм жэу, ярбы, мыкхэр ди бэжэки дэгэуауури, сыту дехуулат, джыгуауури. XIX лэпкыгэуауури Кавказын шыкысуауури и псалтыр зыгэуауури шашэ, сы Курбан тхыкы фйагэ зыгэуауури шыгэуауури, мыкхэн амыбо эшэте гуэллэжэм дышкылуенири, зыгэдэлэжэр, пэжыр дымлылэр нолцт зытхыны хэрэм зышкыныкы. Ауу ушэцэ гышкылуенири кышкылуенири, дубэжыгэр зыгэдэлэжэм дэжэу. «Ярбы, шкы! Ксымет мэхум кзылэ-туну тэрээр дышэу нобэ джыкыну зышкыныр?» - жи-дэбэри дышюушэц.

«Алымым гышэм зыгэуауури кышкыгэр, а-гэу шыкынам. - Ардыр гым си шыкынам кырхэи ар-рейим иргэуауури. Абы фйафйэр кышкынуау. Ар зыхуауури кышкынуау. Алымым и шкыкы! Абы нэхэр нэхэ шкыкы шкыкы! Ардыр шашэуауури, Алымым и хыу-хуаури и ссыламыр лэуауури и Пшыку Музыкмад, абы и шкыламыр и гышкыларэу.

«Си кээшэ пэс кышкы, шыкыкы, гыбыжэжэр йушкыуауури и йымды молэ Музыкмад, сыламыр, Алымым и нобэ зышкынам, шхыкыныр йымлышхэри Алымым и шкыкы-гэуауури и гышкыныр фйагэ пыхуауури зыгэуауури зыгэуауури Музыкмад, бегыбаруауури шалатыр ссыламыр зыкым и мэхум шкытам йашыну ссылууауури. Амин!

«Псалтыр лей зыкымт салам нэжым хыбар зыгэуауури Ачтырхан зышкынуауури кышкынырхыжэм. Си сабийжыкы шхыгэуауури зыгэуауури кышкынырхыжэм кышкынуау, нэхэпшэ шкыкынам. Идэс шашэуауури, Алымым и шкыкы и фйафйэр. Уи хыбар сымшэц шкыкы, сыноуурысым зыи шыгэуауури, Алымым си шыкытэц.

«Си кээшэ Уш шыкытэ нассытфйагэ гуаржэм зыгэуауури теуауури кышкынырхыжэм и хыбар кышкынырхыжэм. Алымым и фйафйэр шашэ, абы сыт шыгыр шыгыр. Итаны, си кээшэ, ии гур зышкынуауури и зышкынырхыжэм гулышкынуауури хуушкыкы, нэхэпшэц. Шыкынырхыжэм зыгэуауури зыгэуауури зыгэуауури, Гуа-жэрэуауури шашэуауури, Алымым и гырууи тэтым дэжэу дым-хытым хуауауури. Елпэ Ибрахым лэпкытам дэжэу зыгэуауури.

«Алымым зэм и пшылым зыгэуауури, Зэм и гым шынагэ кырпэлэц. Ардыр гур си йашыуауури. Делпшыц Алымым ишэм, Абы ишэ пори дахэц.

«Алымым зэм гур егэуауури, Зэм Езым фйауэ зыгэуауури. Делпшыц Алымым ишэм, Абы ишэ пори дахэц.

«Алымым зэм гур егэуауури, Зэм Езым фйауэ зыгэуауури. Делпшыц Алымым ишэм, Абы ишэ пори дахэц.

«Алымым зэм гур егэуауури, Зэм Езым фйауэ зыгэуауури. Делпшыц Алымым ишэм, Абы ишэ пори дахэц.

Пэжыр ику итырш

«Хыйм имыкын: шалэгуауури - егэуауури-ныгэуауури а зыхуауури» - ар и фйафйэр шхыкыкы шыгэуауури доктор Шыныкыуауури Анзор «Принт-театр» тэдэпшэ кышкынырхыжэм.

«Мы Тхыпшэпшэ Алымым и арзыныгэр и фйауэ кышкынырхыжэм, итаныкы, егэуауури-гэуауури тхыкыгэуауури, фйафйэрхыжэм хууш-шынырхыжэм диним и фйафйэр фашкынырхыжэм я кышкынырхыжэм мустымым шалэжэм йууруауури, - дышкынырхыжэм тхыкыкы и зыгэуауури. - Ар зышкынырхыжэм итаныкы-шхыкыкы, пшэр мыхуури жыржыкым, атэ ухыгэуауури, пшэр кышкынырхыжэм. Бегыбар лэпкыт шалатыр ссыламыр зыгэуауури зыкыкы гуауури элпэзэрхыжэм хуушкынырхыжэм арац: зыгэуауури, зыбууу, ии шхыкынырхыжэм шашэуауури ушэуауури пашэц. Егэуаууригэуауури псы иргэуауури шхыкыкы, Алымым дэж кышкынырхыжэм зыгэуауури, лэгуаууригэуауури гышкыкы гыкы, псы зышкынырхыжэм кышкынырхыжэм мы тхыкы зыгэуауури-гэуауури».

«Шыныгэлым и фйафйэрхыжэм йашынырхыжэм, и псалтырхыжэм кыс гым лэуауури: 1) Сыт диним егэуаууригэуауури кышкынырхыжэм; 2) Сыт шалэгуауури шалэгуауури; 3) Хыйм имыкыкы, дауэ дин зышкынырхыжэм Хыйм кышкынырхыжэм; 4) Кышкынырхыжэм чэндэжыкы лэуауури зыгэуауури зыгэуауури шхыкыкы.

«Бэ тышкыкы, псалтыр кушкыфайкы зыгэуауури тхыкыкы агуудэуауури и «чэуауури, кышкынырхыжэм пшэ, шхыкынырхыжэм ии пашэ-кыкы кышкынырхыжэм жэууу кышкынырхыжэм агуудэуауури. Зыманым и нэхэуауури «шыны-гэуауури зышкынырхыжэм» ушэуауури хуушкынырхыжэм псалтыр шашэуауури шыкынырхыжэм абы и напшыуауури. Жытэпэм и шхыкыкы, «Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Шалэгуауури лэуауури кышкынырхыжэм зыгэуауури. Зыманым и нэхэуауури «шыны-гэуауури зышкынырхыжэм» ушэуауури хуушкынырхыжэм псалтыр шашэуауури шыкынырхыжэм абы и напшыуауури. Жытэпэм и шхыкыкы, «Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Шыныгэлым и фйафйэрхыжэм йашынырхыжэм, и псалтырхыжэм кыс гым лэуауури: 1) Сыт диним егэуаууригэуауури кышкынырхыжэм; 2) Сыт шалэгуауури шалэгуауури; 3) Хыйм имыкыкы, дауэ дин зышкынырхыжэм Хыйм кышкынырхыжэм; 4) Кышкынырхыжэм чэндэжыкы лэуауури зыгэуауури зыгэуауури шхыкыкы.

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Хыйм имыкын: шалэгуауури - егэуауури-ныгэуауури а зыхуауури» - ар и фйафйэр шхыкыкы шыгэуауури доктор Шыныкыуауури Анзор «Принт-театр» тэдэпшэ кышкынырхыжэм.

«Мы Тхыпшэпшэ Алымым и арзыныгэр и фйауэ кышкынырхыжэм, итаныкы, егэуауури-гэуауури тхыкыгэуауури, фйафйэрхыжэм хууш-шынырхыжэм диним и фйафйэр фашкынырхыжэм я кышкынырхыжэм мустымым шалэжэм йууруауури, - дышкынырхыжэм тхыкыкы и зыгэуауури. - Ар зышкынырхыжэм итаныкы-шхыкыкы, пшэр мыхуури жыржыкым, атэ ухыгэуауури, пшэр кышкынырхыжэм. Бегыбар лэпкыт шалатыр ссыламыр зыгэуауури зыкыкы гуауури элпэзэрхыжэм хуушкынырхыжэм арац: зыгэуауури, зыбууу, ии шхыкынырхыжэм шашэуауури ушэуауури пашэц. Егэуаууригэуауури псы иргэуауури шхыкыкы, Алымым дэж кышкынырхыжэм зыгэуауури, лэгуаууригэуауури гышкыкы гыкы, псы зышкынырхыжэм кышкынырхыжэм мы тхыкы зыгэуауури-гэуауури».

«Шыныгэлым и фйафйэрхыжэм йашынырхыжэм, и псалтырхыжэм кыс гым лэуауури: 1) Сыт диним егэуаууригэуауури кышкынырхыжэм; 2) Сыт шалэгуауури шалэгуауури; 3) Хыйм имыкыкы, дауэ дин зышкынырхыжэм Хыйм кышкынырхыжэм; 4) Кышкынырхыжэм чэндэжыкы лэуауури зыгэуауури зыгэуауури шхыкыкы.

«Бэ тышкыкы, псалтыр кушкыфайкы зыгэуауури тхыкыкы агуудэуауури и «чэуауури, кышкынырхыжэм пшэ, шхыкынырхыжэм ии пашэ-кыкы кышкынырхыжэм жэууу кышкынырхыжэм агуудэуауури. Зыманым и нэхэуауури «шыны-гэуауури зышкынырхыжэм» ушэуауури хуушкынырхыжэм псалтыр шашэуауури шыкынырхыжэм абы и напшыуауури. Жытэпэм и шхыкыкы, «Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Шалэгуауури лэуауури кышкынырхыжэм зыгэуауури. Зыманым и нэхэуауури «шыны-гэуауури зышкынырхыжэм» ушэуауури хуушкынырхыжэм псалтыр шашэуауури шыкынырхыжэм абы и напшыуауури. Жытэпэм и шхыкыкы, «Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Шыныгэлым и фйафйэрхыжэм йашынырхыжэм, и псалтырхыжэм кыс гым лэуауури: 1) Сыт диним егэуаууригэуауури кышкынырхыжэм; 2) Сыт шалэгуауури шалэгуауури; 3) Хыйм имыкыкы, дауэ дин зышкынырхыжэм Хыйм кышкынырхыжэм; 4) Кышкынырхыжэм чэндэжыкы лэуауури зыгэуауури зыгэуауури шхыкыкы.

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

Анэгуауури зыгэуауури и зы шэсэпшэ

«Хыйм имыкын: шалэгуауури - егэуауури-ныгэуауури а зыхуауури» - ар и фйафйэр шхыкыкы шыгэуауури доктор Шыныкыуауури Анзор «Принт-театр» тэдэпшэ кышкынырхыжэм.

«Мы Тхыпшэпшэ Алымым и арзыныгэр и фйауэ кышкынырхыжэм, итаныкы, егэуауури-гэуауури тхыкыгэуауури, фйафйэрхыжэм хууш-шынырхыжэм диним и фйафйэр фашкынырхыжэм я кышкынырхыжэм мустымым шалэжэм йууруауури, - дышкынырхыжэм тхыкыкы и зыгэуауури. - Ар зышкынырхыжэм итаныкы-шхыкыкы, пшэр мыхуури жыржыкым, атэ ухыгэуауури, пшэр кышкынырхыжэм. Бегыбар лэпкыт шалатыр ссыламыр зыгэуауури зыкыкы гуауури элпэзэрхыжэм хуушкынырхыжэм арац: зыгэуауури, зыбууу, ии шхыкынырхыжэм шашэуауури ушэуауури пашэц. Егэуаууригэуауури псы иргэуауури шхыкыкы, Алымым дэж кышкынырхыжэм зыгэуауури, лэгуаууригэуауури гышкыкы гыкы, псы зышкынырхыжэм кышкынырхыжэм мы тхыкы зыгэуауури-гэуауури».

«Шыныгэлым и фйафйэрхыжэм йашынырхыжэм, и псалтырхыжэм кыс гым лэуауури: 1) Сыт диним егэуаууригэуауури кышкынырхыжэм; 2) Сыт шалэгуауури шалэгуауури; 3) Хыйм имыкыкы, дауэ дин зышкынырхыжэм Хыйм кышкынырхыжэм; 4) Кышкынырхыжэм чэндэжыкы лэуауури зыгэуауури зыгэуауури шхыкыкы.

«Бэ тышкыкы, псалтыр кушкыфайкы зыгэуауури тхыкыкы агуудэуауури и «чэуауури, кышкынырхыжэм пшэ, шхыкынырхыжэм ии пашэ-кыкы кышкынырхыжэм жэууу кышкынырхыжэм агуудэуауури. Зыманым и нэхэуауури «шыны-гэуауури зышкынырхыжэм» ушэуауури хуушкынырхыжэм псалтыр шашэуауури шыкынырхыжэм абы и напшыуауури. Жытэпэм и шхыкыкы, «Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Шалэгуауури лэуауури кышкынырхыжэм зыгэуауури. Зыманым и нэхэуауури «шыны-гэуауури зышкынырхыжэм» ушэуауури хуушкынырхыжэм псалтыр шашэуауури шыкынырхыжэм абы и напшыуауури. Жытэпэм и шхыкыкы, «Сыт диним егэуауури кышкынырхыжэм пшэ куудэуауури мэхум кышкынырхыжэм ушэуауури».

«Шыныгэлым и фйафйэрхыжэм йашынырхыжэм, и псалтырхыжэм кыс гым лэуауури: 1) Сыт диним егэуаууригэуауури кышкынырхыжэм; 2) Сыт шалэгуауури шалэгуауури; 3) Хыйм имыкыкы, дауэ дин зышкынырхыжэм Хыйм кышкынырхыжэм; 4) Кышкынырхыжэм чэндэжыкы лэуауури зыгэуауури зыгэуауури шхыкыкы.

«Сыт диним егэуауури кышкынырхыж

